

Eksempel (5.8.11 i læreboka)

Denne funksjonen er gitt:

$$f(x) = x - 3x^{2/3}, \quad D_f = [-1, 30)$$

- a) Plott funksjonen.
- b) Finn alle ekstremalpunkt (topp- og botnpunkt) for f .
- c) Kva for nokre globale ekstremalpunkt har f ?

Eksempel

Kva er den største verdien denne funksjonen kan ha?:

$$f(x) = e^{-x^2} \sin x, \quad D_f = [-2, 3] \quad .$$

Eksempel (eksamen des. -15, 6a)

Forklar kvifor fjerdegradspolynomet

$$p(x) = x^4 - 5x + 3$$

har akkurat eitt nullpunkt i intervallet $[0, 1]$.

Eksempel

Lat $p(x)$ vere likninga for tangenten til funksjonen $f(x) = \cos x$ i punktet $x = \pi/2$.

- a) Bestem $p(x)$.
- b) For $x = 1.6$, kor stor feil gjer vi om vi går ut frå at $f(x) = p(x)$?
-Enn for $x = 1.5$ og $x = 2$?

“Eksempel”

Dersom $f(a) = g(a) = 0$, f og g er (minst) to ganger deriverbar for $x = a$ of $g'(a) \neq 0$, gjeld

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{f'(a)}{g'(a)} \quad .$$

a) Kvifor?

b) Bruk dette til å bestemme desse grensene:

i) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^2 + x - 6}$.

ii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x}$.

iii) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2}$.

Eksempel

Bestem disse grenseverdiane

a) $\lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{e^x}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right)$

“Eksempel”

- a) Ut frå lineariserings-formelen med feilledd, kva kan vi seie om feilen vi gjer når vi set at

$$f'(a) \approx \frac{f(a+h) - f(a)}{h} \quad ?$$

–Gå ut frå at f er minst to gonger deriverbar omkring $x = a$. (Hint: Lat $x = a + h$.)

- b) For kva type funksjonar gir “framoverformelen” over eksakte deriverte?
c) For midtpunktformelen for numerisk dervasjon gjeld

$$f''(a) = \frac{f(a+h) - f(a-h)}{2h} - \frac{1}{6}K_2h^2 \quad ,$$

der $K_2 = f'''(c)$ for ein c mellom $a - h$ og $a + h$.

Kvifor er midtpunktsformelen betre enn “framover-formelen”?

- d) For kva type funksjonar er midtpunktformelen eksakt?

–Velg deg ein slik funksjon og stadfest at dette stemmer ved direkte utrekning.

Eksempel

Denne funksjonen er gitt:

$$f(x) = e^{x/2} + x - 5 \quad .$$

- a) Finn likninga for tangenten til f for $x = 3$ og plott denne saman med grafen til f . Ligg nullpunktet til tangenten nær nullpunktet til f ?
- b) Enn om vi tar utgangspunkt i $x = 2$ i staden?
- c) Vi går no tilbake til $x = 3$ og brukar nullpunktet til tangenten som utgangspunkt for ein ny tangent. Ligg nullpunktet til *denne* nær nullpunktet til f ?